

κατάχρυσοι, καὶ ἡ ὄραρ ἔκλυπτετο ὅλη ὑπὸ πλήθους φανῶν πάντων τῶν αἰώνων καὶ παντός τοῦ κόσμου. Καὶ ὅτε εἰσῆλθομεν εἶδομεν περίεργόν τι καὶ ἐξέκλλον· οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἀνώτεροι τῶν ἀξιωματικῶν, φέροντες ἐπενδύτας ποδήρεις, καὶ πεποικιλμένους χρυσῷ, ἔκειντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς αἱ σύριγγες τῆς Αἰγύπτου, ἢ ὡς ἂν Ἰθαλλὸν μετῆνοις ἐνώπιον εἰκονοστασίου. Πρὸς τὸ βῆθος δὲ, κατέναντι τῆς μεγάλης εἰσόδου, ἐντὸς κοιλώματος τοῦ τοίχου, ἐκάθητο ὑπὸ οὐρανίσκον ὁ βασιλεὺς. Ἐστολίζετο δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτίμων, καὶ ἔφερε στέμμα ἔχον ὕψος πλέον ἢ πεντήκοντα ἐκτομμέτρων, συμπεπηγμένον ὅλον ἐκ λίθων τιμαλφῶν, καὶ ἀπολήγον εἰς κορυφὴν ὀξεῖαν ἐφ' ἧς ἔλαμπεν ἀδάμαξ ὄγκον ἔχων μικροῦ καρύου. Τοῦτον ἔδειξε μετὰ ταῦτα πρὸς ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς προσεπιδειξῆς καὶ τὴν λοιπὴν βασιλικὴν στολήν. Τὸ στέμμα ἔχει βάρος λιτρῶν δέκα, ὥστε ὁ φέρων αὐτὸ ἰστάται ἐξ ἀνάγκης ἀκίνητος.

» Βαθυτάτη σιωπὴ ἐπεκράτει καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ἐκείνην αἴθουσαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας, πλήν τινῶν στρατιωτικῶν σκοπῶν κεκολλημένων οὕτως εἰπεῖν εἰς τοὺς τοίχους, μόνοι ἡμεῖς ἡμεῖθα ὄρθιοι. Ἡ θεὰ ἐκείνη δὲν ἐστερεῖτο μεγαλοπρεπείας ἦτο τῶντι ὡς ἀξιόλογός τις θεατρικὴ διακόσμησις.

» Ὁ Κ. Μοντεγνὺ προέβη τότε μόνος πρὸς τὸν θρόνον πρὸ τοῦ ὁποίου ἀποῦ ἔκλινε τρεῖς τὴν κεφαλὴν, προσηγόρευσε γυλλιστὶ τὸν βασιλέα, ἐκτιθεὶς τὸν σκοπὸν τῆς ἀφίξέως του. Μετάφρασις δὲ ἀγγλικὴ τοῦ λόγου τούτου ἐνεχειρίσθη συγχρόνως τῷ βασιλεῖ, ὅστις ἀπεκρίθη δι' ὀλίγων εἰμενῶν λέξεων, εἰπὼν ὅτι μετὰ Λαδοβίκου τὸν ΙΔ' οὐδεὶς πρέσβυς καὶ οὐδὲν πλοῖον τῆς Γαλλίας ἤλθε ποτε εἰς Σιάμην, καὶ συνεχάρη ἐκντῶ ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἀνενοώθησαν αἱ ἀρχαῖαι ἐκείναι σχέσεις. Προσέθεσε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι συνεκάλεσεν εἰς τὴν τελευταίαν ἐκείνην πάντας τοὺς ἐξ αἵματος ἡγεμόνας καὶ τοὺς ἀνωτάτους ἀξιωματικούς ἵνα τοὺς παρουσιάσῃ πρὸς τὸν πρέσβυν. Μετὰ ταῦτα ἠκούσθη ἦχος κιάδωνος, καὶ εὐθὺς παραπέτασμα χρυσοῦν ἐκρυψε τὸν βασιλέα. Ἀμέσως τότε ἀνηγέρθησαν πάντες, καὶ οἱ πολυάριθμοι τοῦ βασιλέως ἀδελφοί, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοί, περικυκλώσαντες τὸν πρέσβυν, τὸν ἐχαίρετσαν καὶ ἔσφιγγον τὴν χεῖρά του.

» Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὠδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ταγέδα, καὶ εἶδειξε τοὺς πολεμικοὺς ἐλέφαντας καὶ πάντα τὰ λοιπὰ περίεργα τοῦ παλατίου τούτου, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὡς μικρὰ πόλις ἐν μέσῳ τῆς Βαγκόκης. Μετὰ δὲ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ἦλθομεν εἰς αἴθουσαν ὅπου ἦτο παρεσκευασμένον γεῦμα μεγαλοπρεπές. Περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ πρέσβυς προέτεινε τρεῖς ἀλλαγαμοὺς εἰς τιμὴν τοῦ βασιλέως, μεθ' οὗ ἀνέκραξαν πάντες ἐπίσης τρεῖς. Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ! Ἐπειτα δὲ ἐγεθόντες ἀνεχωρήσαμεν κατὰ τὴν αὐτὴν ταξιν ἧτις ἐτηρήθη καὶ ὅτε ἦλθομεν. »

ΟΙ ΔΥΩ ΜΑΘΗΤΑΙ.

ΥΠΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΝΑ.

(Μετάφρασις Δ. Κ.)

*** ❦ ***

(Τέλος. Ἴδε φυ.λ. 175 σελ. 162.)

III.

Ἐἴτε ἐκ λειποθυμίας εἴτε ἐκ κόπου ὁ Ἰωσήφ ἐκοιμήθη μέχρι τῆς αὐγῆς.

Ὁ ἵππος αὐτοῦ ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις του καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἦτο τὴν πρωΐαν ζωηρὸς καὶ ὑγιής. Ὁ δὲ Ἰωσήφ ἱππεύσας ἐξηκολούθησεν ὁδοποροῦν.

Ἐως τότε εἶχεν ἐπιμελῶς ζητήσῃ πληροφορίας καθ' ὅλους τοὺς ταχυδρομικοὺς σταθμοὺς, ἵνα μάθῃ ἂν πρὸ εἰκοσι καὶ τεσσάρων ὡρῶν νέος τις εἰκοσὶν ἕως εἰκοσι καὶ ἐνὸς ἔτους, μεταβιβαίνων μόνος ἐφ' ἀμάξης ἐκ Βουωνίας εἰς Ῥώμην ἢ λαζε τοὺς ἵππους. Ἐμαθε δὲ ὅτι τὸν εἶδον φέροντα μαθητοῦ εἰσιτήριον καὶ ὑγιᾶ, καὶ σπεύδοντα νὰ φθάσῃ εἰς Ῥώμην.

Ἐν τοσούτῳ ἡ ὁδὸς τραχεῖα συνήθως, κατέστη ἀδιάβατος σχεδὸν ἐνεκα τῆς χιόνος· καὶ ὁμοίως ὁ Ἰωσήφ ἔσπευδε νὰ φθάσῃ εἰς Τέρνιον.

Εἰς τὴν Στραττούραν, ταύτῃστι δύο λέγας πρὸ τοῦ Τερνίου, ἔκαμε τὴν συνήθη ἐρώτησιν· ἔμαθε δὲ καὶ ἐκεῖ ὅτι εἶχον ἰδεῖ τὸν Γαστάνον.

Ἦτο πέμπτη μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε ἀφίχθη εἰς Στραττούραν, καὶ ἀποῦ ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ φίλος του ἐξηκολούθησε τὴν πρὸς τὸ Τέρνιον ὁδόν, ἠτοιμάσθη νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ· ἀλλ' ὁ τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ ἐπιστάτης πρὸς ὃν ἀπετάθη, σείσας τὴν κεφαλὴν τὸν προέτρψε νὰ μὴ προβῇ, καθότι ἡ ὁδὸς οὕσα ἐν μέσῳ τῶν δύο σειρῶν τῶν Ἀπεννεϊνῶν, ἐλυμαίνετο ὑπὸ ληστῶν.

Ἀλλ' ὁ Ἰωσήφ δὲν ἐφοβεῖτο τοὺς ζῶντας· ἡ ἰδέα μάλιστα ὅτι τὸ φῶσμα ἦτο τοῦ Γαστάνου, τὸν κατέστησεν ἔτι μᾶλλον ἀτρόμητον. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὅτι ἐπεθύμει νὰ φθάσῃ τὸ ταχύτερον εἰς Ῥώμην, καὶ ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος ἦτον ἱκανὸς νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν του.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, παρεσκευάσας τὰ πιστόλιά του, ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ ξίφος ἐξήρχετο εὐκόλως ἀπὸ τῆς θήκης, καὶ κεντίσας τὸν ἵππον του εἰσέδυσεν εἰς τὴν κοιλάδα τὴν ἀπολήγουσαν εἰς Τέρνιον.

Καὶ ἀλλοθὺς οὐδὲν μέρος ὑπῆρχε καταλληλοτέρην πρὸς ἐνάδραν· τὸ δάσος ἦτο πυκνότατον, καὶ ὄγκοι λίθων ὑπερμεγέθεις ἀποσπασθέντες ἀπὸ τῶν παρακειμένων βράχων, κατέφρασσον τὴν ὁδόν, ἧτις διὰ τοῦτο ὁμοιάζεν ἐκείνην περὶ ἧς λέγει ὁ Δάντης ὅτι διερχομένη τὸ χάος λήγει εἰς τὸν ἄδην.

Ὁ Ἰωσήφ περιέμενεν ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν νὰ προσβληθῇ· ἀλλ' ἀδιπροσβῶν περὶ τῆς ὑπάρξεώς του,

ἐθεώρει μὲ ἐλέμμα ἀτάραχον καὶ ψυχρὸν πᾶσαν τοῦ ἐδάφους ἀνωμαλίαν ἐπιτηδεῖν εἰς ἐνέδραν· καὶ ἦσαν ἐπλησίαζεν εἰς θέσιν ὑποπτον ἐκυπτεν, ἐωσπὺ διερχόμενος ἀνηγείρετο μειδιῶν κατὰρρηκτικῶς διὰ τὸν κίνδυνον ὅστις ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν πλησιάσῃ.

Τέλος ἐφάνησαν τὰ φῶτα τῆς πόλεως, καὶ διευθυνθεὶς πρὸς τὸν ταχυδρομικὸν σταθμὸν ἐπανελάθε τὴν συνήθη ἐρώτησιν· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ἔλαθεν οὐδεμίαν πληροφορίαν, διότι ὅχι μόνον δὲν εἶχον ἰδεῖ τὸν Γαστάνον, ἀλλ' ἐδοκίμουν ὅτι πρὸ δέκα καὶ πάντε ἡμερῶν, οὐδὲν τοιοῦτον ὄχημα διήλθε διὰ Τυρνίου, τῆς φήμης τῶν ληστῶν παρκεινούσης ταῖς φρονίμους νὰ προτιμῶσι τὴν διὰ τῆς Ἀκουαπεντέντε ὁδόν.

Οὕτω καὶ ὁ Γαστάνος, ἀφίχθεις μέχρι τῆς Στρατούρας, δὲν ἐφάνη εἰς Τέρνιον. Τὰ ἔχνη τοῦ ἀπωλείθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἐκ τῆς πρώτης πρὸς τὴν δευτέραν τῶν δύο τούτων πόλεων.

Ὁ Ἰωσήφ παρετήρησεν ἔξω τοῦ Τερνίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, δι' ἧς πρὸ ὀλίγου διήλθε, ξενοδοχεῖον ὅπερ ἐφαίνετο ὡς μεμονωμένος σκοπὸς ἐπὶ τῆς κατηραμένης ἐκείνης ὁδοῦ· ὑπέθεσε λοιπὸν ὅτι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο, καίμενον πλησίον τοῦ μέρους ἐνθα κατὰ πᾶσαν πιθανότητά εἶχε συλληφθῆ ὁ Γαστάνος, ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἀκριβοστεράς πληροφορίας.

Τούτου ἕνεκα ἐπανήλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὁ Καταρράκτης τοῦ Τερνίου ὀνομαζόμενος, εἰς τινὰ τοῦ ὑποίου γωνίαν ἐκεῖτο ταχυδρομικὸν ὄχημα. Ἐπειδὴ δὲ ἐνόμιζεν ὅτι τὸ γνωρίζει, ἐξέτασε πάραυτα περὶ τούτου· ἀλλ' ἔμαθεν ὅτι ἀνῆκεν εἰς νέαν τινὰ κυρίαν ἐκ Ῥώμης, ἣτις ἐρχομένη εἰς προὔπαντησιν τοῦ ἀδελφοῦ ἢ συζύγου τῆς, κατέλυτεν ἐκεῖ πρὸ δύο ὡρῶν, διότι εἶπον αὐτῇ ὅτι ἔτρεχε κίνδυνον, ἐὰν διήρχετο τὴν νύκτα διὰ τοῦ στενοῦ.

Ὁ Ἰωσήφ ἐξέτασε καὶ ἐνταῦθα περὶ τοῦ φίλου του· ἀλλ' οὐδεὶς ἐγνωρίζε τι περὶ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἐφοβεῖτο καὶ ἐπεθύμει συνάμα τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ εἰρεθῆ μόνος· διότι αἱ δύο ὀπτασίαι τῆς ὁποίας εἶδε τοσοῦτον εἶχον καταπλήξῃ αὐτόν, ὥστε ἦτο πεπεισμένος ὅτι δὲν ἤθελε παρέλθει ἢ νύξ χωρὶς νὰ ἐπανίδῃ τὸ φάσμα τοῦ Γαστάνου.

Ἐφαγγε δὲ καὶ ἐπιεν ὀλίγον εἰς τὸ κοινὸν ἐστιατόριον, ἀκροαζόμενος πᾶν ὅ,τι ἔλεγον, καὶ ἐλπίζων πάντοτε ὅτι ἤθελε μάθει τι περὶ τοῦ Γαστάνου· ἀλλ' ἂν καὶ ἡ συνδιάλεξις ἐστρέφετο εἰς τὰ τῶν ληστῶν, οὐδὲν ὅμως ἐβρέθη περὶ αὐτοῦ.

Ἀπεχώρησε λοιπὸν εἰς τὸν θάλαμόν του, ἐνθα ὑπῆρχεν ὁ τελευταῖος φόβος καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς του· διότι ἐὰν τὰ ἀνθρώπινα μέσθ τὸν κατέλιπον, τὰ ὑπεράνθρωπα ἐμελλον ἀναμφιβόλως νὰ τὸν βοηθήσωσιν. Καὶ ἐπειδὴ οὕτε ἐπεκαλεῖτο νέαν ὀπτασίαν, οὔτε ἀπεμάκρυνεν αὐτήν, ἐκδυθεὶς κατεκλίθη, καὶ σβέσας τὸν λύχνον ἀπεκαιμήθη, ἀναθέσας εἰς τὸν Θεὸν τὴν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς του φροντίδα.

Ἀλλὰ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἐξύπνησεν αἰφνιδίως.

Ὀλίγη ὥρα πρῆλθεν ἕως οὗ διαλυθῆ ἡ ζάλη τοῦ ὕπνου, καὶ ἤκουσε τὸν αὐτὸν κρότον ὃν περ εἶχεν ἀκούσει εἰς Ἀσοίσιον, δηλαδὴ θήματα καὶ τρίξιμον εἰς τὴν κλίμακα· τὰ θήματα ἐπλησίασαν εἰς τὴν θύραν, ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ τὸ φάντασμα τοῦ Γαστάνου ἀνεφάνη.

Ὁ Ἰωσήφ ἐνόμισεν ὅτι, ὡς καὶ τὴν προτεραίαν, τὸ φάντασμα ἐμελλε νὰ ἐκδυθῆ καὶ νὰ κατεκλιθῆ πλησίον του· καὶ ἐπειδὴ γλυκαῖα ἦτο πρὸς αὐτόν ἢ μετὰ τοῦ φαντάσματος τοῦ φίλου του συνόκησις, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἄκραν διὰ νὰ ἀρήσῃ τόπον εἰς αὐτόν· τοῦτο ὅμως ἀπήτησε διὰ νεύματος νὰ ἐγερθῆ. Ἀλλ' εἶτε διότι δὲν ἐνόησεν εἶτε διότι ἐδίεχται, ἐβράδυνε νὰ ὑπακούσῃ. Τότε τὸ φάντασμα ἤνοιξε τὸν χιωνισμένον μανδύαν του τὸ σῶμα του ἦτον ὡς καὶ τὴν προτεραίαν γυμνόν, καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους του ἔφερε τραῦμα αἰμοσταγὲς τὸ ὁποῖον ἔδειξε μὲ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν φίλον του.

Ὁ Ἰωσήφ ἀπληπισμένος ἐνόησε τὰ πάντα, καὶ καταβάς ἐκ τῆς κλίνης ἐνεδύθη μετὰ σπουδῆς· ἀφροῦ δὲ ἠτοιμάσθη·

— Ἴδου, εἶπε, τί διατάττεις; Χωρὶς δὲ ν' ἀποκριθῆ τὸ φάντασμα τῷ ἐνευσε νὰ ὀπλισθῆ.

Ὁ δὲ Ἰωσήφ ζωσθεὶς τὸ ξίφος, καὶ τὰ δύο πιστόλιά του,

— Ἐχει καλῶς οὕτω; ἠρώτησεν.

Τὸ φάντασμα κατένευσε διὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ παρατηρῶν ὀπισθὲν του ἐὰν ἤρχετο ὁ φίλος του, ἐβέβησε πρὸς τὴν θύραν μειδιῶν θλιβερώς, ὅπως ἐνθαρρύνῃ τὸν Ἰωσήφ.

Οὕτω λοιπὸν ἐξῆλθον τοῦ ξενοδοχείου· ὅλα αἱ θύραι ἠνοιγόντο ἐνώπιόν των, ἢ μάλλον εἶπειν τὸ φάντασμα παντοῦ ἔκαμνεν ὀπὴν, δι' ἧς διήρχετο καὶ αὐτὸ καὶ ὁ φίλος του, καὶ ἦτις ἐκλείετο μετὰ ταῦτα.

Ἀφροῦ δὲ ἐβέβησαν ἐν περίπτῳ τέταρτον τῆς ὥρας, τὸ φάντασμα εἰσῆλθεν εἰς ἀτραπὸν στενήν διερχομένην μετὰ ξυθῶν θάμων καὶ πετρῶν. Ὁ Ἰωσήφ ξιφῆρος παρακολούθει αὐτὸ, παρατηρῶν ἐκθαμβὸς ὅτι τὰ μὲν βήματα τοῦ φαντάσματος δὲν ἀφίνον ἔχνος ἐπὶ τῆς χιόνος, τὸ αἷμα ὅμως τῆς πληγῆς καταρρέον ἐσχημάτιζε γραμμὴν.

Δίς δὲ ἢ τρίς, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ὁ φίλος του ἤθελεν ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις του, τῆ ἀπεύθυνε φιλικὰς τινὰς λέξεις· ἀλλὰ τὸ φάντασμα ὡσανεὶ ἐφοβεῖτο μήπως ὁ ἦχος τῶν λέξεων προσδώσῃ τὴν παρουσίαν ζῶντος, φέρον τὸν δάκτυλόν του ἐπὶ τῶν χειλέων, προέτραπε τὸν Ἰωσήφ εἰς σιωπὴν.

Ἄλλως τε ἡ περὶ σιωπῆς σύστασις κατέστη μετ' ὀλίγον ἀνωφελής· διότι καθ' ὅσον προέβησαν εἰς τὸ ὄρος, ἐπλησίαζον τὸν καταρράκτην, καὶ ὁ πάταγος τῶν ὑδάτων ἦτο τοιοῦτος, ὥστε ἦτο ἀδύνατον ν' ἀκούσῃ εἰς τὸν ἄλλον ὅσον μεγαλοφώνως καὶ ὅσον ἐκ τοῦ πλησίον συνωμίλουν. Ἀλλ' ὁ Ἰωσήφ κατεπλήττετο ἔτι μάλλον· διότι, καθόσον ἐπροχώρουν εἰς τὸ ὄρος, ἀνεγνώριζε τὴν τοποθεσίαν, ἣν εἶχεν ἰδεῖ κατ' ἄναρ, καὶ μετ' ὀλίγον εἶδε τὸν τάφον ὅστις δίσκο-

πτε τὸν χιονώδη μανδύαν τὸν καλύπτοντα τὸ ἔδαφος.

Δὲν ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη περαιτέρω ἐξηγήσεων. Τὸ φάντασμα τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν θέσιν ἔνθα ἐτάφη ὁ φίλος του. Οὗτος δὲ γονυπετήσας ἐδεήθη ὑπὲρ τοῦ φίλου του. Δικακούςτης τῆς δαήσεως τὸ φάντασμα ἴστατο ὄρθιον, καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐνόμιζεν ὅτι συνήχετο μετ' αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ εὐσεβοῦς τούτου καθήκοντος, ὁ Ἰωσήφ ἔπεινε τὸ ξίφος ἐπὶ τοῦ τάφου, καὶ ὤμοσε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του. Ἐπομένως κόψας δύο κλώνας δρυός, καὶ σχηματίσας σταυρὸν, ἐνέπηξεν ἐπὶ τοῦ τάφου. Ὡστε ἕνεκα αὐτοῦ καὶ ἕνεκα τῶν βανίδων τοῦ αἵματος, ἦτον εὐκόλον νὰ ἀνεύρῃ τὴν θέσιν.

Βεβαίως τὸ φάντασμα θὰ ἐνόησεν, ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἔπραξεν ὅ,τι ὤφειλε· διότι ἐξεληθὸν τῆς ὁδοῦ ἐπορεύθη δι' ἄλλης μεταξὺ βράχων, παρατηροῦν τὸν Ἰωσήφ ἐὰν ἀκολουθῇ. Οὗτος δὲ ὡς ἀπὸ ὑπερρυσικῆν τινα δύναμιν ἐλκόμενος, ἐπάτει εἰς τὰ ἔχνη τοῦ φαντάσματος, διὰ νὰ τὸ ἐρωτήσῃ τί ἄλλο πρέπει νὰ πράξῃ; Ἄλλ' αἶφνης τὸ φάντασμα ἔγινεν ἀφαντον.

Μετὰ μικρὸν ἐκούσθησαν ἑήματα καὶ φωναὶ ἐρχόμεναι ἀπὸ τὸ μέρος εἰς ὃ διευθύνετο ὁ Ἰωσήφ· παρεκκλίνας λοιπὸν ἐκρύβη ὀπισθεν βράχου, καὶ ἐκεῖ περιέμενε νὰ μάθῃ ὁποῖοι ἄρα ἦσαν οἱ κινδυνεύοντες ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τοιοῦτο μέρος.

Καθ' ὅσον δὲ οὗτοι προσήρχοντο, ἤχει φωνὴ γυναικίως. Καὶ τῶντι, ἐν μέσῳ πέντε ἀνδρῶν βαδίζόντων εἰς τὴν ἀτραπὸν ἣν ἐγκατέλιπεν ὁ Ἰωσήφ, καὶ διευθυνομένων πρὸς τὸ μέρος τοῦ τάφου, ἐφαίνετο τις γυνή. Οἱ ἄλλοι ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν, ὁ μὲν ἀχθοφόρος, φέρων θάδα, ὁ δὲ χωρικός Ῥωμαῖος, καὶ οἱ ἕτεροι δύο ὑπηρέται. Ἡ γυνὴ ἦτο νέα δεκαεννέα ἕως εἰκοσὶν ἔτων· ἐνδεδυμένη κατάμυρα καὶ κρατοῦσα πιστόλιον εἰς τὴν δεξιάν, ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν ἀπόρασιν τινα ὀριστικὴν καὶ ἀμετάθετον. Ἐκ τῶν λοιπῶν οἱ μὲν δύο ὑπηρέται, οἵτινες ἐφαίνοντο ὅτι συνώδευσαν αὐτήν, ἦσαν πάνοπλοι, οἱ δὲ ἄλλοι ἀνευ ὄπλων.

Ἡ μικρὰ αὕτη συνοδία ἀφίχθεῖσα βίματά τινα πλησίον τοῦ μέρους ἔνθα ἐκρύπτετο ὁ Ἰωσήφ ἐσταμάτησε· διότι ἡ νέα ἀπεποιεῖτο νὰ προχωρήσῃ.

— Ἀθλίε! ἀνεφάνησεν ἡ νέα ἀποταθεῖσα πρὸς τὸν χωρικόν, ὅστις ἦτον ὁδηγὸς τῆς συνοδίας, σὺν ἤνεσα νὰ σὲ ἀκολουθήσω, διότι με ὑπεσχέθης νὰ με ὠδηγήσῃς ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκαται ὁ ἀδελφός μου. Ἴδου περιφερόμεθα πρὸ δύο ὠρῶν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός μου;

— Ἐχετε ὑπομονὴν, κυρία, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἐφθάσαμεν.

Καὶ παρετήρει περίξ του, ὡς ἂν ἐζήτει μέσον ἀπαλλαγῆς.

— Ἐνθυμήσου ὅ,τι σὲ εἶπα, ἐπανέλαβεν ἡ νέα ἐντόνω; ἀνυψώσασα τὸ πιστόλιον μέχρι τοῦ στήθους τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐὰν δοκιμάσῃς νὰ φύγῃς, φονεύσασαι.

— Ὦ! δὲν ἔχω τοιοῦτόν σκοπὸν, κυρία.

Ἄλλ' αἱ ἀνήσυχοί του κινήσεις ἔψευδον τοὺς λόγους του.

— Ἐὰν κάμῃ ἐν μόνον βήμα διὰ νὰ φύγῃ, εἶπεν ἡ νέα πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, φονεύσατέ τον ἀμέσως.

— Ποῦ νὰ εἶναι; ἐπιθύρῃσεν ἀμέσως ἀπηλπικημένος.

— Ναί, οἱ συνένοχοί σου σὲ ἀφῆκαν. Ἄκουτε· ἐὰν δὲν ἀποκριθῆς εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, τὰ μυκρά σου θὰ πετάξουν. Ἦλθαι εἰς τὴν Ῥώμην καὶ μ' ἔφερες τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἀγμωλισθέντος ἀπὸ ληστὰς, οἵτινες ἐζήτησαν διὰ λύτρα εἰκοσι χιλιάδας τάλληρα, καὶ σ' ἐδόθησαν ἀμέσως αἱ δέκα· αἱ δὲ λοιπαὶ δέκα ἔπρεπε νὰ ερ-
θοῦν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ὁ ὅποιος νὰ μὴν εἶναι ἐπίφοβος εἰς τοὺς συντρόφους σου, καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν ἔμελλε νὰ παραδοθῇ ζῶν ὁ ἀδελφός μου, ὑγιῆς καὶ ἀβλαβής. Ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος εἶμαι ἐγὼ, καὶ ἰδοὺ αἱ δέκα χιλιάδες τῶν τάλληρων. Ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός μου;

Τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἀκούσας ὁ Ἰωσήφ ἐνόησε τὰ πάντα, καὶ ἐξεληθὸν ἀπὸ τὴν κρύπτην του διευθύνθη πρὸς τὴν συνοδίαν.

Ἡ δὲ νέα, ὑποθέσασα ὅτι ἐνέπεσεν εἰς ἐνέδραν, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἐλάχιστον τρόμον, ἔκαμεν ἀπειλητικὸν κίνημα κατὰ τοῦ ληστοῦ· ἀλλ' ὁ Ἰωσήφ τείνας τὴν χεῖρα ἀνέκραξε.

— Δὲν εἴσθε ἡ Βεττίνα Ῥωμανώλη, ἀδελφὴ τοῦ Γαστάνου Ῥωμανώλη;

— Ναί ἀπεκρίθη ἡ νέα.

— Ἐπειτα παρατηρήσασα αὐτὸν μετὰ προσοχῆς εἶπε·

— Καὶ σεῖς εἴσθε ὁ Ἰωσήφ Σκαμότσης.

— Ὦ! ναί, Κυρία μου, ἔρχομαι ἀπὸ τὴν Βαωνίαν, ἐλπίζων νὰ ρθῶσω ἐγκαίρως πρὸς βοήθειαν τοῦ φίλου μου.

Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν Ῥώμην μὲ τὸ ἐπίλοιπον ποσόν, τὸ ὅποιον ζητοῦν οἱ λησταί, οἱ συλλαβόντες τὸν ἀδελφόν μου. Οὗτος δὲ ὁ ἀνθρώπος ἔστειλε τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ποσοῦ, καὶ μὲ περιέμενον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς ἐρυθρᾶς Πύλης διὰ νὰ λάβῃ καὶ τὸ δεύτερον· ἀλλὰ πρὶν τὸ δώσω, ἀπήτησα νὰ με παραδοθῇ πρῶτον ὁ ἀδελφός μου. Τότε μ' ἐπρότεινε νὰ με ὠδηγήσῃ ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκατο ὁ Γαστάνος, καὶ συναινέσας παρέλαβον καὶ τοὺς τοὺς δύο πιστοὺς ὑπηρέτας· πρὸ δύο δὲ ὠρῶν τρέχουσαν εἰς τὰ βουνα. Τέλος πάντων ἐσταμάτησα ἐδῶ πεπεισμένη ὅτι αὐτὸς με ἀπατᾷ.

— Προσέχετέ τον αὐστηρῶς, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς δύο ὑπηρέτας. Καὶ ἔπειτα ἀποταθεῖς πρὸς τὴν Βεττίναν·

— Ἐγὼ, εἶπε, θέλω σὰς ὠδηγήσει, ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμέ.

— Δὲν εἶσαι ὁ ἀριστος τῶν φίλων τοῦ ἀδελφοῦ μου; εἶπεν ἡ νέα τείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἰωσήφ.

— Ἐμπρός, ἀπεκρίθη οὗτος.

Καὶ ἔφερε τὴν Βεττίναν εἰς τὸν τάφον. Ἐπειτα δείξας μὲ τὸν δακτυλὸν του εἶπεν·

— Βεττίνα, ἀδελφή μου, θάρρος. Ἴδου, ἐνταῦθα κείται ὁ ἀδελφός μας Γαστάνος.

Καί ἡ Βεττίνα ἀφείσα φωνὴν ἔπεσε γονυπετής. Τότε, ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν τραχὴν ὁ ἑδῆγός, ἐπροσπάθησε νὰ φύγη, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε, διότι ἐφυλάσσετο καλῶς ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες ἀνασκήσαντες τρυτοχρόνως τὰ πιεζόλια τὸν ἠπειλήσαν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐξεπλάγη ὁ Ἰωσήφ ἐπανιδῶν τὴν σκιὰν τοῦ Γαστάνου, ἥτις ἵσταμένη δέκα βήματα μακρὰν τοῦ τάφου ἔνευε τῷ Ἰωσήφ ὅπως τὴν παρακολουθήσῃ.

Ὁ δὲ Ἰωσήφ ἐκλινε τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον ὑπακοῆς. Ἐπειτα ἀποταθείς πρὸς τοὺς δύο ὑπηρετάς.

— Φυλάττετε, εἶπε, καλῶς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, καί μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφω.

Καί ἠκολούθησε τὸ φάντασμα διευθυνόμενον πρὸς τὸν καταρράκτιν.

Μετὰ πέντε λεπτά εἰσῆλθον καὶ οἱ δύο εἰς ἀτραπὸν τόσον πλησίον τοῦ καταρράκτου, ὥστε κατεβρέχοντο ἀπὸ τὰ ἀναπηδῶντα ὕδατα.

Καί μετὰ παρέλευσιν ἑτέρων πέντε λεπτῶν ἔφθασαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἔνθα ὁ ποταμός, ὅστις ἀποτελεῖ τὸν καταρράκτιν, ῥεῖ ὀρμητικῶς καὶ θορυβώδης, ἐντὸς κλίτης δέκα ἕως δεκαπέντε πόδας πλατείας.

Ὁ χεῖμαρρος οὗτος εἶναι ἀδιάβατος εἰς τοὺς καλυμμένους, καὶ ἂν ποτέ τις ἤθελε τὸ δοκιμάσει, θὰ παρεσύρετο ἀμέσως καὶ θὰ κατερρίπτετο ὡς βῆλος ἀπὸ ὕψος πεντακοσίων ποδῶν. Περιβρέχων δὲ πανταχόθεν ὀξυτάτην τινὰ κορυφὴν, καθιστᾷ αὐτὴν νῆσον, εἰς ἣν δὲν δύναται τις νὰ ὑπάγῃ εἰμὴ διαβαίνων γέφυραν. Τὸ φάντασμα ἐστάθη ἐνώπιον τῆς γεφύρας ταύτης ἥτις ἐσύγκειτο ἐκ τριῶν κορμῶν ἐλάτης ἦσαν δὲ τοσοῦτον ὀγκώδεις ὥστε, διὰ νὰ μεταφερθῇ ἕκαστος αὐτῶν ἐκεῖ θὰ ἐχρειασθῆ εἰκοσιν ἀνδρῶν δύναμις.

Ὁ Ἰωσήφ ἀνεζήτησε νὰ ἐννοήσῃ ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ φαντάσματος, ἐπὶ τίνι σκοπῷ τὸν ἔφερεν ἐκεῖ· τὸ δὲ φάντασμα ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὑψηλοτάτης κορυφῆς τοῦ ὄρους, καὶ ἐκεῖθεν τῷ ἔδειξε ζοφερὸν χάσμα σπηλαίου κειμένου πεντακόσια, ἢ ἑξακόσια βήματα μακρὰν εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ χεῖμαρρου. Ἐνόησε τὸ χάσμα τοῦτο ἐφωτίζετο. Καί μετὰ ταῦτα φωναὶ μεθυσόντων, καὶ καγχασμοὶ ἐπικρατούντες πῆς βοῆς τοῦ καταρράκτου ἠκούοντο ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ σπηλαίου. Εἰς τοῦτο τὸ σπήλαιον κατέρυγον ὅπως διακνυκτερεύσωσιν οἱ φονεύσαντες τὸν Γαστάνον λησταί.

Ὁ Ἰωσήφ δὲν ἐνόησε τὸν σκοπὸν δι' ὃν τὸ φάντασμα τὸν ἔφερεν ἐνταῦθα· διότι κατὰ πάσαν πιθανότητα, ἕως οὗ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Τέρνιον, καὶ ὑδγηθῆσῃ ἱκανοῦς στρατιώτης ἵνα προσβάλλωσι τοὺς ληστας, ἢ ἡμέρα ἤθελε παρέλθει καὶ οἱ λησταὶ ἤθελον ἀνχωρῆσαι ἐκεῖθεν.

Τὸ φάντασμα, ἐνόησαν τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ Ἰωσήφ, ἔσαισε τὴν κεφαλὴν.—Λέγε, ἀνέκραξεν ὁ Ἰωσήφ, μὲ διατάττεις γὰρ προῶν κατ' αὐτῶν καὶ

νὰ τοὺς προσβάλλω μόνος; θέλω ὑπακούσει ἀνευ δισταγμοῦ καὶ φόβου.

Τὸ φάντασμα σείων καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν κατέβη ἐκ τῆς κορυφῆς καὶ διευθύνθη πρὸς τὸν χεῖμαρρον. Ἐλθὼν δὲ πρὸ τῆς γεφύρας ἔνευσε πρὸς τὸν Ἰωσήφ ν' ἀνασκήσῃ τοὺς κορμούς τῶν ἐλατῶν καὶ νὰ τοὺς ῥίψῃ εἰς τὸν ποταμὸν.

— Ἄλλ' ἀπαιτεῖται, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, εἰκοσιν ἀνδρῶν δύναμις, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ τοιοῦτο ἔργον ἐνός μόνου εἶναι ἀδύνατον.

Τὸ φάντασμα ὅμως ἐπανέλαβε τὸ αὐτὸ σημεῖον ὅπερ ἐτήμαίνα, δοκίμασε.

Ὁ Ἰωσήφ ἐκλινεν, ἀνακλήσας εἰς τὴν μνήμην τοῦ τοῦ λόγου τούτου τοῦ εὐαγγελίου· καὶ ἔχων πίστιν ὡς κόκκον σινάπης ἐρεῖ τῷ ὄρει τούτῳ ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ γενήσεται ἡ. Ἐκυῖε λοιπὸν ἀποφασιστικῶς καὶ λαβὼν ἕνα τῶν κορμῶν τὸν ἀνεσκήκωσεν ὡς μικρὰν δοκὸν, καὶ τὸν ἀφῆκε νὰ πέσῃ εἰς τὸν ποταμὸν, ὅστις παρέσυρεν αὐτὸν ὡς ἄχυρον· ἐρρίψε δὲ καὶ τὸν δεῦτερον καὶ τὸν τρίτον.

Καί μετὰ ταῦτα ἠκροάσθη.

Καὶ ὡς τρεῖς κρότοι κανονίων ἠκούσθη ἡ κατάπτωσις τῶν τριῶν κολοσσιαίων κορμῶν.

Ὅθεν, κατ'ατραφείσης τῆς γεφύρας, οἱ λησταὶ ἔμεινον ἐγκλειστοί.

Ἰσως καὶ αὐτοὶ οἱ λησταί, ἐν μέσῳ τῶν ὀργαίων αὐτῶν ἤκουσαν τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον κρότον· ἀλλὰ θὰ τὸν ἐξέλαβον ἐκ τῶν τυχαίων ἐκεῖνων ἤχων οἵτινες ἐξυπνίζουσιν ἐν καιρῷ νυκτός τὴν ἠχὴ τῶν ὀρέων.

Μετὰ ταῦτα, τὸ φάντασμα ἐπανέλαβε τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸν τάφον· καὶ οὕτω ἐντὸς δέκα λεπτῶν, ἀκολουθῶν ὁ Ἰωσήφ τὸ φάντασμα, ἐφθασεν εἰς τὴν συνοδίαν.

Καί ἡ μὲν λαμπρὰ τοῦ ἀχθαφόρου ἐφώτιζε τὴν Βεττίναν δευρόμενην ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, οἱ δὲ ὑπκρέται ἐφύλακτον τὸν ληστήν.

Ὁ Ἰωσήφ ἀτεινίσας πρὸς τὸ φάντασμα ἐζήτησε νὰ μάθῃ τί ἄλλο ἔπρεπε νὰ πράξῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπερφυῆς ἔργον ἐξεπληρώθη, ὡς φαίνεται, τὸ φάντασμα ἀπεχαιρέτισε διὰ τῆς χειρὸς, καὶ ἤνοιξε τὴν ἀγκάλην του ὡς ἂν προσεκάλει τὸν φίλον του. Καὶ ἔδραμε μὲν ὁ Ἰωσήφ ἀλλὰ τὸ φάντασμα ἐξέρυγεν ὡς ἀτμός, καὶ στενάζον ἔγινεν ἀφαντον.

Τότε ὁ Ἰωσήφ καταβὰς πρὸς τὴν Βεττίναν εἶπε:

— Κυρία μου, τὰ πάντα ἤδη ἤξεύρατε. Ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς Τέρνιον, καὶ τὴν ἐπαύριον θέλωμεν ἐκθάψει τὸ σῶμα τοῦ δυστυχοῦς ἀδελφοῦ μας Γαστάνου καὶ ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τὸν τελευταῖον φόρον.

— Τοῦτο ἀρκεῖ, ἠρώτησεν ἡ νεᾶνις πρὸς παραγορίαν τῆς ψυχῆς του, ὅτι τὸ σῶμα αὐτοῦ θέλει ταρῆ εἰς τὸ νεκροταφεῖον; ἀλλὰ δὲν θέλωμεν ἐδικηθῆ τὸν θάνατόν του;

— Ἡ ἐκδίκησις ἔγινε, κυρία μου, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ· καὶ διηγήθη, ὅτι πρὸ ὀλίγου ἔπραξεν.

— Ἀδύνατον! ἀνέκραξεν ὁ ληστὴς ἀκούσας τὴν

διήγησιν πύκτων με πρόμον καταδίκου· ἀπηγοῦντο εἰκοσιν ἄνδρες διὰ νὰ ἀνασηλώσουν ἕκαστον τῶν κορμῶν τῆς γεφύρας.

— Ὁ Θεὸς μ' ἐβοήθησεν, ἀπεκρίθη ἀπλῶς ὁ Ἰωσήφ.

Καὶ ἀναλαβόντες τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν τὰ σίγματα τοῦ τραύματος τοῦ Γαετάνου τὰ ὁποῖα ὁμοῦς μόνον ὁ Ἰωσήφ ἔβλεπε, ἐφθασαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἐρυθρᾶς Πύλης.

Ἐκεῖ ὁ ληστὴς παραδοθεὶς εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης ὡμολόγησεν ὅτι καθ' ἕν καιρὸν ἐπέστρεψε μὲ τὰς πρώτας δέκα χιλιάδας τῶν ταλλήρων, ἕως ἠγέρθη μεταξὺ τῶν ληστῶν κατὰ τὴν διανομὴν τῆς πασότητος ταύτης. Καὶ εἰς τῶν κακούργων τούτων, εὗρισκων τὸ μερίδιόν του ὀλιγώτερον τοῦ τῶν ἄλλων, διὰ νὰ στερῆσθ' τὸν λήσταρχον τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τῶν λύτρων, ἐβύβησε τὸ ξίφος του εἰς τὸ στήθος τοῦ Γαετάνου. Ἄλλ' ὁ λήσταρχος διὰ νὰ λάβῃ καὶ τὰ λοιπὰ, ἔστειλε καὶ ἐπρότεινε εἰς τὴν νέαν νὰ ἔλθῃ ἕως εἰς τὸ μέρος ὅπου, νομίζουσα ὅτι ἠθελαν εὐρεῖ τὸν ἀδελφόν της, θὰ ἐπιπτε καὶ αὐτὴ εἰς ἐνέδραν, καθ' ἣν θὰ ὑστερεῖτο καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὰ χρήματά της.

Ἀλλὰ τὸ θάρρος τῆς Βεττίνης καὶ ἡ γεννησιότης τῶν δύο ὑπηρετῶν, ἠλλάξαν τοῦ δράματος τὴν λύσιν.

Ὁ ληστὴς αἰσθανθεὶς ὅτι ὁ θάνατος θὰ ἦτον ἡ ἄμεσος ἀνταμοιβὴ τῆς προδοσίας του, ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς τὸ σπήλαιον, περιπλανήθη μέρος τῆς νυκτός, ἐλπίζων πάντοτε νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ φύγῃ· ἀλλ' ἡ αἰφνιδίᾳ ἐμράνισις τοῦ Ἰωσήφ ἐματαίωσε καὶ τὴν τελευταίαν ἐλπίδα του.

Τὴν ἐπισῶσαν ἀνωρύχθη ὁ τάφος τοῦ Γαετάνου ἐνώπιον τοῦ κλήρου τοῦ Τερνίου καὶ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως· ὁ νεκρὸς ἔφερεν ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ ἀνοικτὸν καὶ βαθύ ἐκεῖνο τραῦμα ὃ ἐπέδειξε τὸ φάντασμα εἰς τὸν Ἰωσήφ.

Ἐπειδὴ δὲ ἦτο γνωστὸν ὅτι οἱ λησταὶ δὲν εἶχον ἄλλην ἐξοδὸν εἰμὴ τῆς καταστραφείσης γεφύρας, δὲν ἐπρόντισαν οὔτε κἀν νὰ τοὺς συλλάβωσιν. Ἡ γῆ ἦτον ἐσκεπασμένη ὑπὸ χιόνος καὶ δὲν παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς οὐδὲν ἐφόδιον· διὸ καὶ ἐλιμοκτονήθησαν πάντες, τριῶν δὲ ἐξ αὐτῶν τὰ πτώματα ἀποπειραθέντων νὰ διαζῶσι τὸν χεῖμαρρον, εὗρέθησαν συντετριμμένα ἐπὶ τῶν βράχων· ὁ δὲ νεκρὸς τοῦ Γαετάνου, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Βεττίνης, τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν δύο πιστῶν ὑπηρετῶν, μετεκομίσθη εἰς Ῥώμην.

Καὶ ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωσήφ, κατὰ τὴν ἐφεσιν τοῦ φίλου του, ἐνομφεύθη τὴν Βεττίναν.

ΣΙΝΙΚΑ.

—ο—

Ὀλιγώτατα ἐγίνωσκον οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες περὶ τῶν ἀνατολικωτάτων τῆς Ἀσίας ἔθνων, Σινῶν, Ση-

ρῶν, καὶ Ἰαπόνων, διότι τὰ ἔθνη ταῦτα, ἔχοντα γὰρ καλὴν καὶ εὐνομίαν τινὰ καὶ φυσικὸν χωρισμὸν ἀπὸ τῆς λοιπῆς Ἀσίας, τῆς δυτικωτέρας, δὲν ἠσθάνοντο τὴν χρεῖαν τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῶν ξένων, καὶ τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τῶν κατακτήσεων, πρατιμῶντα εὐλόγως βίον μονήρη καὶ εἰρηνικόν. Οἱ Σίνοι ὁμοῦς, καθ' ὅσον ἀποδαικνύεται ἐκ τῆς παλαιᾶς αὐτῶν φιλολογίας, ὡς λέγουσι, δὲν ἠγνόουν τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, μετὰ τὰ Περσικὰ μάλιστα καὶ τῆς προόδου τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τὸν ὁποῖον ἐκθειάζουσι καὶ αὐτοὶ, ὡς πάντες οἱ Ἀσιανοὶ, ὀνομάζοντες Ἰωνας τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τῶν γνωστότερων αὐτοῖς Ἑλλήνων Ἀσιανῶν, τῶν Ἰώνων. Φαίνεται ὁμοῦς, ὅτι ἐπὶ τῶν Βυζαντίων Ἀυτοκρατόρων οἱ Ἕλληνες ἐσχετίσθησαν ὀπωσοῦν μετὰ πάντων τῶν Ἀσιατικῶν ἔθνων καὶ αὐτῶν τῶν Σινῶν, ὑποληπτόμενοι καὶ εὐνοοῦντες αὐτούς. Ἀναφέρουσιν οἱ Βυζαντίοι ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους αὐτῶν Σίνοι καὶ ἄλλοι τῶν ἀνατολικωτάτων Ἀσιανῶν ἤρχοντο εἰς τὴν κατ' ἔτος συγκροτουμένην ἐν Θεσσαλονίκῃ μετὰ τὴν ἐσπέρην τοῦ Ἀγίου Δημητρίου ἐμπορικὴν ὀκταήμερον πανήγυριν, τὴν μεγίστην τῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀυτοκρατορίας, ὅπερ σήμερον δὲν βλέπομεν οὔτ' ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ, οὔτ' ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ. Πιθανῶς ἡ ἀγριότης καὶ ἀνομία τῶν κατακτητῶν καὶ διοικητῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ παρεπομένη τῶν τόπων ἐρήμωσις, ἐμπόδισε τὰς ἐμπορικὰς καὶ οἰκας ἄλλας σχέσεις τῶν Σινῶν πρὸς τοὺς δυτικωτέρους τῆς Ἀσίας λαοὺς, πάσχοντας καὶ φθειρομένους.

Οἱ Ἕλληνες οὔτ' εἶχον, οὔτ' ἔχουσιν, οὔδ' ἔχουσιν ἐν τῷ μέλλοντι αἰτίας ποτὲ συγκρούσεως, ἢ ἐχθρας, διὰ τὴν ἀπόστασιν, πρὸς τοὺς Σίνας· θεωρητέον ἄρα φιλικὸν τὸ ἔθνος αὐτὸ καὶ τὴν καὶ πάντοτε. Ἀφοῦ ἀνοιχθῆ ὁ Ἡρώος ἰσθμὸς πιθανῶς ἢ Ἑλληνικὴ ναυτιλίᾳ καὶ οἱ Ἕλληνες ἐμποροὶ, ἐκτείνοντες εἰς τὴν μεσημβρινὴν μεγάλην Ἀσίαν τὰς ἐμπορικὰς αὐτῶν σχέσεις, θέλουσιν ἐπισκεφθῆ καλῶς μετὰ τὴν Ἰνδικὴν τοὺς εὐδαίμονας Σίνας, αὐξάνοντες τὴν μετ' αὐτῶν φιλικὴν ἡμῶν γνωριμίαν, καὶ χρησιμεύοντες αὐτοῖς ὡς ἐξηγητὰὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ μεσῖται τῶν ἐμπορικῶν τῆς Κίνας πρὸς τὴν Εὐρώπην σχέσεων. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ Σινικῇ ἐπικρατείᾳ ἀριθμοῦνται, ὡς ἐσημαίωσαν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες πρὸ τριῶν ἐτῶν, χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι πολλοὶ ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατομμύρια. Σημειωτέον προσέτι, ὅτι Σίνοι τινὲς ἐβοήθησαν χρηματικῶς τὸν ἡμέτερον ἔθνικόν ἀγῶνα κατὰ τὸ 1824, γενομένης συνεισφορᾶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν Καντῶνι παρὰ τῶν φιλελλήνων Ἀγγλων.

Ἴσως τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δεχθῆ ποτὲ καὶ Σίνας μετοίκους.

Οἱ Σίνοι ὁμαλογοῦμένως εἶναι ἀρχαιότατον καὶ ὠραιότατον καὶ τὸ μᾶλλον εὐνομούμενον καὶ σοφὸν καὶ ἐπιχειρηματικὸν τῶν ἔθνων τῆς Ἀσίας, ἐξαιρουμένης τῆς Ἰαπωνίας, τῆς Ρωσικῆς ἐπικρατείας, καὶ τῆς Ἀγγλικῆς Ἰνδίας. Ἀποδεικνύονται δὲ